

Langsvar, oppg. 4

Er utdanning veien til drømmene våre?

Å gå på skole i Norge er en menneskerett. At du er jente eller gutt har ingen betydning for om du skal gå på skole eller ikke. Men slikt er det ikke i alle delene av jorda. Fattigdom, tradisjoner og krig gjør at det fortsatt finnes analfabetisk folk. Til tross for at vi lever i en utviklet verden, finnes det fortsatt noen land eller områder der at jenter går på skole er skam for familien. Andre områder er det fattigdommen som hindrer barna fra å gå på skole. De må jobbe for at familien skal kunne å overleve. Malala Yousafzais er en ung jente som ble født og oppvokst i Pakistan. Et land som har blitt rammet av blodige konflikter på mange år. Malala fikk ikke gå på skole i sin landsby. Nå kjemper hun for at det skal bli fred i hele verden og at alle jentene i verden skal få lov og mulighet til å gå på skole. I 2014, vant hun Nobels fredsprisen og i denne anledningen holdte hun en tale der hun takket for prisen og snakket om problemene til de fleste jentene i hennes situasjon.

Malala Yousafzais sin takketale ble holdt i 2014 og ble publisert på TV2 sine nettsider i 10.12.2014. Hovedbudskapet i Malala sin tale er å vise frem hvor viktig utdanning er, også for jenter. Malala forteller publikum om hvordan hun og venninnene hennes brenner for å ta utdanning og bevise hvordan jentene også kan klare å nå frem ting som noen mener at det er bare gutter som klarer. Hun bruker også noen konkrete eksempler fra sin egen landsby. Et eksempel på er at det finnes fortsatt ikke ungdomsskole for jenter i landsbyen hun kommer fra. Malala understreker hovedbudskapet sitt når hun sier, «Jeg vil fortsette denne kampen helt til jeg ser alle barn, alle barn, i skolen» hun gjentar alle barn to ganger i samme setningen for å referere til at hun mener absolutt alle, både gutter og jenter.

Malala bruker flere retoriske appellformer i sin tale for å påvirke mottakeren. Den mest brukte appellformen i talen er patos. Hun prøver å spille på mottakerens følelser for å oppfordre dem til å gjøre en forskjell i denne saken. «Jeg er Malala. Men jeg er også Shazia. Jeg er Kainat. Jeg er Kainat Somro. Jeg er Mezon. Jeg er Amina. Jeg er alle disse 66 millioner jentene som ikke får lov til å gå på skole.». Her prøver Malala å komme frem til at det er ikke bare hun som ikke får lov til å ta utdanning, men det finnes 66 millioner andre

jenter som også er i samme situasjon som henne. Hun representerer alle de 66 millioner. Dette gjør at publikums følelser blir vekket over å høre det store tallet av jenter som lider av samme problemet. I det nevnte sitatet blir appellformen logos brukt i tillegg til patos. Patos appellform blir også brukt flere steder i talen. Malala bruker den retoriske appellformen patos også på slutten av talen,

La dette bli siste gangen en gutt eller ei jente tilbringe barndommen sin på en fabrikk.

La dette bli siste gangen en jente tvinges i et tidlig ekteskap.

La dette bli siste gangen et barn mister livet i en krig.

La dette bli siste gangen vi ser et barn som ikke går på skolen.

La oss starte med denne avslutningen, sammen, i dag, her, akkurat nå.

La oss starte denne avslutningen nå.

Slik avslutter Malala talen hennes, med å oppfordre publikum til å bli med henne i kampen om å få alle barna til å gå på skole. Malala bruker virkemiddelet, anafor. Hun gjentar «La dette bli» fire ganger for å understreke at hun vil at det skal bli slutt på disse handlingene. Hun avslutter talen sin med å gjenta «La oss starte» for å oppfordre folket til å begynne fra starten uten krig, forskjeller mellom gutter og jenter, og at alle skal få lov til å gå på skolen. I tillegg bruker hun fellesskapsargumenter som «vi», «oss» og «sammen» for å underbygge at hun vil at ALLE skal bli med henne å kjempe for barnas rettigheter.

En annen appellform som også blir brukt i talen til Malala er etos. Hun er ei jente som har opplevd det som hun kjemper for og derfor kan vi være si at hun er en troverdig kilde til å tro på. I tillegg er konteksten at hun har fått Nobel fredspris. En pris som vi vet den gis til noen som fortjener den.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan utdanning kan være med på å oppfylle drømmene våre, vil jeg si at i denne tiden vi lever i, er utdanningen vår vei til drømmene våre.

Utdanning er viktig for, å ha en stabil økonomi utvikling, å ha bedre levekår og ikke minst den gir den øker selvtilliten vår. I tillegg er også utdanning viktig for hvilke livsvalg vi tar.

Uansett hva drømmen vår er, vil utdanning være starten for å oppfylle den. Om vi drømmer om å ha et godt liv eller å kjøpe en fin bil, vil utdanning være viktig faktor for å oppfylle den.

Når vi har utdanning, vil vi få en jobb og dermed en inntekt. Uten penger kan vi ikke gjøre noe som helst. Drømmer vi om å reise til et sted i Afrika eller et annet del av verden, trenger vi penger for å oppfylle drømmen. Men penger er ikke alltid den eneste grunnen til at vi tar

utdanning. Hvert enkelt menneske av oss har sin egen drøm. Noen drømmer om å bli lege, andre drømmer om å bli til pilot. Begge trenger utdanning for å oppfylle drømmene sine. Ingen kan bli verken lege eller pilot uten utdanning.

Jeg har en drøm om å bli en god dataingeniør og eie min egen IT-bedrift, men for å oppfylle drømmen min, vil det være nødvendig med utdanning som dataingeniør. I tillegg, drømmer jeg om å reise verden rundt, men uten penger kan jeg neppe oppfylle drømmen min. Vi ser da at vi går i en slags spiral som starter med utdanning. Uten utdanning kommer vi ikke videre.

En viktig årsak til at utdanning er en viktig faktor for at vi skal kunne å oppfylle drømmene våre, er da at utdanning er med på å skape fred i verden. Jo mer kunnskap befolkningen i et land har, desto mindre sjanse for at det skal bli krig i det landet. De fleste konfliktene som foregår rundt omkring i verden i dag skjer på grunn av mangel på kunnskap hos folk. Utdanning gir oss et grunnlag for at vi skal klare å ta våre livsvalg. Uten nok kunnskap blir man lett å hjernevaske. Det kan vi koble opp mot Den Islamske staten i Syria og Irak. Kriegerne ble hjernevaske av noen andre og ble dermed blind på hva som er rett og galt. Det har ført til en krig i disse landene som igjen førte til at de fleste skolene ble ødelagt. Barna har derfor ingen skole å gå på og kan heller ikke oppfylle drømmene sine.

For å konkludere, vil jeg si at Malala sin tale som har et budskap om at utdanningen skal være likt for alle, både jenter og gutter fungerer etter formålet, ettersom at hun bruker de tre appellformene patos, etos og logos. I tillegg vil jeg si at utdanning er etter min mening, starten på å oppfylle drømmene våre. Utdanning gir oss kunnskap, inntekt, og ikke minst et sosialt nettverk som er nødvendig for oss for å oppfylle drømmene våre.

Litteraturlista:

- Yousafzai, Malala: Takketale ved overrekkelsen av Nobels fredspris for 2014. <https://www.tv2.no/a/6331629/> Publiseringsdato 10.12.2014. Nedlastingsdato 22.11.2018. Utdrag [Hentet fra forberedelsesheften eksamen i norsk vår 2019]